

BARDOVVICVM

BARDOVVICVM, Vetusissimum quondam Saxoniarum opidum, & quod nomen indicat, Bardorum, vel Longobardorum gentis non tam populosa quam manu prompta, quae dextrum incoluit litus Albis, à Magdeburga, Stadam vsq; asyllum xvi. stadijs distat Lunaburgae septentrionem versus: aedificatum fuit super flumē *Lunow* quod est Elmena, A. M. 2971. anno i Rehabeami filij Salomonis, anno 1062. post Treuirim, quod indicant versus proletarij peristilio templi Cathedralis insculpti, qui sic habent.

Abram dum natus, mox Treueris incipit ortus, A. M. 1906.

Hinc annis BARDDVIC K mille, lex. X. quoq; quinque.

Anno 189. post euersam Troiam, 235 verò ante Romam à Romulo Remoq; condita, quod ibidem sculptus post praecedentes, versiculus testatur.

Post BARDDVIC K Roma duo C. cum quinq; triginta, A. M. 3206:

Amplissimam, munitissimam ac celebratissimam hanc fuisse urbem & vestigia & historiae ostendunt. Nam post recuperatam à Filio Dei domino nostro IESV Christo salutem, Egistus vnus ex 70. discipulis & Marianus in ea Evangelium docuerunt ac passi sunt, quod tumba Egisti (cuius tamen ossa post euersam urbem, Roschildam in Daniā translata sunt) quae ibidem in coemiterio adhuc cernitur, testatur. In D. Mariani verò honorem templum fundatum fuit circa pontem, qui littora Elmenae iungit, vbi interfectus ab idololatriis putatur. Et Carolus Magnus, primus Germano-Romanus Imperator, natione Francus, post diuturna cum Saxonibus gesta, dubio Marte, bella, tandem victor, celebratis in Maio A. C. 785. Comitibus Padebornae Bardovvicum venit, & dato saluo conductu Saxonibus Principibus, regia maiestate ornatis, VVidekindo vcz. Albioni dynastae Holsatorum, Ariboni Ballenstetenfi eiusque filio Beringero, intercedenteque pro his Henrico comite Hennenbergico, qui sororem suam Hadmutim Beringero in matrimonium dare voluit, hac conditione, si Christianam fidem religionemq; & baptismum suscipere vellet, ad se accessit ipsos iussit, clementissimèq; eos habuit, ac vt abiecta ethnica idolomania baptismum susciperent, persuasit, quo etiam aliqui illorum ibidem initiati sunt. Carolus quoque Episcopalem sedem cum cathedrali templo in hac vrbe fundauit, illa vero Verdā translata est, hoc adhuc ibi conspicitur. Deinde Carolus iunior filius praenominati Imperatoris, iussu patris in BARDEVVICO opido à Nordalbingis homagium accepit, & cum Obotritis ac VVilzisheneticis colloquium instituit, A. C. 799. Obsessa etiam fuit ab Eberhardo Palatino & Danckmaro fratre Germano Ottonis 1. Imp. & hoste, propter iuniorem eius fratrem Verinum Henricum Rixosum, qui in hanc confugerat, ciuilibus belli tempore A. C. 938. superata & spoliata à militibus, ac Henricus princeps Saxonicus ab Eberhardo ductus est in Larun, Henricus Leo autem, Dux Bauariae & Saxoniae Elector, dominus huius urbis, proscriptus à Friderico Barbarossa Imp. cum ciues Bardovvicenses ipsum intra moenia recipere non tantum nolent sed contumeliosius etiam verbis insultarent, A. C. 1182. quare in Angliam fugere necesse habuit, cum inde reuerteretur A. C. 1188. auxilijs Danicis, Anglicis, Bernhards, Ratzeburgensis, Helmoldi Suerinensis, Bernhards VVoelpensis Comitum & Archiepiscopi Bremensis, urbem hanc obsidione cinxit, cumq; ciues freti munitionibus ac praesidiario milite à Bernhardo Saxoniae Duce, Electore ipsis misso, dominum suum haereditarium Henricum contemnerent, ira excandescens, & Leonino ferociens animo, eam expugnat totam: muros, turre, portas euertit, ciues militesq; trucidat, qui vita donantur, ex ruderibus eius Luneburgam ampliant & Hamburgū restaurant A. C. 1189. de quo etiam versiculi proletarij foribus templi cathedralis insculpti extant.

M. C. post nat. iunctis octoginta novemq; A. C. 1189.

Dum Brunsvicensis dux Henricus Leo dictus

Simonis in festo BARDDVIC subuertit ab alto.

Ex spolijs Cathedralis Ecclesias Lubecensem & Ratzeburgensem, Henricus Princeps dirauit. Vndecim parochialibus templis insignita fuit, quorum maxima pars iam defolata, & vix rudera huius praclarissimae urbis ac munitio-num atq; aedificiorum ipsius conspiciuntur. Iraque

Discite iustitiam moniti & non temnere diuos.

Nec quicquā de hac amplius legitur, quam quod Henricus Rex Romanorū in absentia patris sui Friderici 2. Imp. Comitia hoc in loco celebrauit, A. C. 1226. Ciues & inhabitatores hodiè maxima ex parte cum ex Agricultura, tum ex olere, rapis, pomis, herbis odoratis floribusq; diuenditis viuunt.

EPIGRAMMA IN OPIDVM BARDEVVICVM.

*Sive sit à Bardis sive à Bardone vocatum
BARDDVICVM, certè peruetus opidulum est.
Nam fuit, ante suam struxit quàm Romulus urbem,
Nobile deuicti quae caput Orbis erat.
BARDDVICO facies etiam praestantior olim,
Quàm nunc dest ructo cernitur esse. fuit.
Namq; ad splendorem fermè succreuerat urbis
Structuris amplum, Ciuibus atq; frequens,
Henricus verò captum Leo diruit illud,
Auxilio generi praesidioq; sui.
Diruit, integrumq; nihil, nisi templa reliquit,
Sumptibus adiecit quæis Cathedrale suis.
Ex hac Bardovvici post surrexere ruinâ
Lunaburgae ferax, atq; Lubeca potens.
Conuentus sedem Bardovvicum praeiuit olim
Carole magne, tibi principibusq; viris.*

*Nunc est opidulum, quod victum quaritat egrè
Hortorum atq; agri fructibus atq; satis.
Sic, sic magna cadunt, sic euertuntur & vrbes
Munita, quæis nil firmitus esse putes.
Sic Reges sua fata manent, Nam Henricus & ipse
Fortunam varias sensit habere vices.
Perdidit is merita proscriptus Caesaris irâ
Penè omni populos cum ditione suos.
Quippe Albis, Mons Hercinia, & cū Balthide Rhenus
Ac Bauaræ quicquid nomina gentis habet.
Magnanimi sceptrum quondam agnouere Leonis
Nec vidit regno Teutonis ora parem.
Excidit Imperio, dum fasto tollitur alto,
Quisq; repentinus disce timere vices.*